

EDINOST

Glasilov slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edini je meš.«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in sabote o poludne. Cena za ves leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročniz, reklamacije in inserate prejema Opravištvu »vía Zonta 5.«

Vai dopisi se pošiljajo Uredništvu »vía Tarrente« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznana in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Vesel dogodek v cesarskeji družini.

V nedeljo, ob 1. uri popoldne je začelo v Trstu streljati na gradu; to je bilo veselo znamenje za vse cesarske rodinici zvesto ljudstvo v Trstu, da je cesarjevna porodila, a ljudstvo je štelo, kolikokrat je ustrelilo in ko je naštel 21 strelcev, pričakovalo je s zaprtó sapo še 22. strela; a tega ni hotelo biti, in zdaj je še le ljudstvo bilo prepričano, da je Bog podelil ljubljencu avstrijskih ljudstev, cesarjeviču Rudolfu, prvo hčerko. Akoprem je ljudstvo željno pričakovalo nastopnika, vendar je njegovo veselje bilo nekajeno, in kakor povsod po velikej Avstriji, tudi tukaj so ljudje svoja srca povzdigovali k nebeškemu očetu, da blagoslovi novorojeno nadvojvodinjo in dodeli presvitlim roditeljem, da dočakajo največje veselje nad novorojenim detetom, katero smatrajo cesarskeji hiši udana avstrijska ljudstva za svoje. Ni čudo torej, da smo tudi v Trstu slavili ta srečni dogodek, kakor lastno srečo, in da smo se, posebno mi Slovenci, veselili tega dogodka v ožjih in širjih krogih. Popoldne ob 6. uri smo se zbirali v cerkvah, posebno pri sv. Justu, kder so bile nazoče tudi vse oblastnije in vsi tuji konzuli, tam je naš mil. škof zapel zahvalno pesem; kar so topovi naznanjali vsemu ljudstvu. Trst se je v hipu vrgel v praznično obleko in ladije na morju so okrasile svoje jarbole z neštevili zastavami. Veličkanska baklada je sicer izostala, ker je bila napovedana le za slučaj, ako se porodi princ; toda slavili smo vsejedno veseli dogodek, nekatera društva

so imela tisti večer veselice, in kderkoli so se zbrali, posebno udje našega delalskega podpornega društva, povsod so veselo napivali na zdravje novorojenega deteta in njegovih visokih roditeljev. Delalsko podp. društvo, ki stoji pod pokroviteljstvom cesarjeviča, pa je ta dan še posebno s tem znamenovalo v svojej kroniki, da je sprejelo nenavadno število, nad 100 novih udov.

A ne le v Trstu, tudi drugod po Primorskem so slavili na razne načine veselo dogodbo in družini ljubljence avstrijskih ljudstev: povsod po Primorskem je naše ljudstvo presrečnim veseljem vskliknólo: »Bog živi novorojeno, avstrijsko dete, Bog živi cesarjeviča Rudolfa in cesarjevno Stefanijo!»

Politični pregled.

Notranje dežele.

»Cesarska in kraljeva visokost, prejasna gospa prestolnica Stefanija, rodila je srečno danes ob 7. uri 15. minuti zjutraj nadvojvodico. Visokamati in prejasno dete ste zdravi.

Svečani krst bode 5. t. m. ob 1. uri popoldne v Laksenburgu.

Tako je zadnje nedeljo brzojavil grof Taaffe vsem deželnim vladam v Avstriji, katere so potem brzojavile ta veseli dogodek v vse kraje, kder so brzojavne uradnije in bil je toraj še tisti dan skoraj vsemu avstrijskemu ljudstvu naznanjen teško pričakovani dogodek, kateri so v sočutji do cesarjeve obitelji praznovali vsi narodi v vseh deželah in krajih z slovesno Božjo službo, z dobrotami ubogim in ljudskimi veseljami. Naj ohrani in blagoslovi Bog prvorojeno dete, pri-

hodnjega našega vladarja, njemu in narodom na veselje!

Nj. Veličanstvo je z lastnoročnim pismom vzkazalo ministru Pražaku, da precej predloži vse one kazence, ki so vredni pomiloščenja, da jih cesar pomilosti v spomin na veseli dogodek v cesarskeji obitelji.

Cesar je 30. t. m. zjutraj prišel v Požun k pijonirskim vajam. Pijonirji so v enej uri napravili most po čolnih čez Donavo; cesar je šel prvi čezenj in zopet nazaj ter izrekel svojo zadovoljnost o tem urnem in dobrem delu.

Cesar je 1. t. m. zjutraj prišel v Linc ter ogledal obrtniško razstavo, katero je napravila zgornja Avstrija. Mnogo razstavljaljev je pohvalil, potem pa se zopet vrnil na Dunaj.

Shod našega ministra zunanjih zadev s knezom Bismarkom v Solnogradu je brez dvombe velike politične važnosti. Oba ministra sta vzela sè sabo po dva tajna svetovalca in pogovarjala se 30. avgusta malo da ne ves dan. Da se ta pogovor ni sukal o navadnih vsakdanjih rečeh, o tem ni treba govoriti, ampak pretresavalo se je evropsko položje in skoraj gotovo določilo Nemčije in Avstrije enakomerno postopanje v vseh sedanjih političnih prašanjih, morebiti tudi še kaj več, kar pa ostane skrito nepoklicanemu svetu, dokler sklepov ne ovadijo dejanske dogodbe, ali tajnosti ne prelomi kedo izmed onih, ki jo vedó, kar se mnogokrat zgodi, če se tajnost zaupa katerej visokej gospi, ali če mamon (denar) ne omami koga, kateremu je tajnost zaupana. Časniki bodo mnogo ugibali, trdili in poročali, vsak z svojega stališča, vedeli pa bodo prav to-

liko, kolikor drugi ljudje; senzacionelnih poročil ne bo manjkalo, resničnih ali neresničnih, na to se ne bo mnogo gledalo.

Dunajski vrhovni škof Ganglbauer je poslal okrožnico vsem Avstrijskim škofom, naj se vdeležé zahvalnice, ki se bo obhajala v cerkvi sv. Stefana na Dunaji, da je bil Dunaj pred 200 leti otet turške sile. Iz Galicije pridejo vsi cerkveni knezi na Dunaj, razven osivelega in onemolega vrhovnega škofa Vierchlebskega. Pri tej priliki sklenejo škofje v konferenciji adreso na papeža in cesarja.

Vsled Chambordove smrti je prišlo mnogo njegovih sorodnikov in pristašev na Dunaj, mej temi tudi »pariški grof«, katerega je 31. avgusta obiskal naš cesar. 1. septembra pa je cesar sprejel omenjenega grofa, potem vojvode Chartres, Nemours, Alencon in Aumale ter princa Joinville.

Počil je glas, da bo general Ivanović iz Dalmacije poklican, ker je z večino deželnega zbora presamooblastno postopal ter zgubil, kakor namestnik, zaupanje vsega hrvatskega naroda v Dalmaciji. Govori se, da bode njegov nastopnik divizionar Müller v Ljubljani, ali pa grof Edelsheim Gyulai. — To so govorice, če je na tem kaj resnice, to se uže ob svojem času pokaže.

Iz Zagreba se poroča, da je finančni vodja David, ki ima najbolj na vesti zadnje krvave dogodbe po Hrvatskem, odpotoval v Budimpešto, in da se skoraj gotovo več ne vrne. Da ne bi nikoli bil stopil na hrvatsko zemljo! Hrvatska zgodovina ga prekolne! Iz Zagorja pa dohajajo vesti, da tam raste nemir. V Krajini je vstala

Podlistek.

Kontovelj-Mokolán-Prosek.

(Zgodovinska črtica spisal M. Sila.)

(Dalje.)

Zaradi sladkega Prosekarja slovi Prosek, a to slavo si je pridobil po mnogovrstnih borbah za svoj dragi pridelek. Kakor drugod, bili so tudi Prosečani kot kmetje podložni raznej gospodi, neki »visokoslavnemu« (magnifica città) Trstu, drugi mogočnim devinskim grajščakom, tretji cerkvam ali cerkvenim dostojanstvenikom. Morali so plačevati desetino od vina in olja in družih stvari po tedajnej šegi. Tako je moral n. pr. Marin Prosečki (Marinus de Purscho) dajati 1. 1365 tržaškemu dekanu stolne cerkve, »libro popra, kozliča, 4 bremana lorberjevega listja«. Poper ne raste v tržaškej okolici, torej si je moral kupiti ga. Poprov davek so morali plačevati v mnogih krajih v srednjem veku. Ko je 1. 409 gotski kralj Alarib vzel mesto Rim, zahteval je mej drugim tudi 3000 liber popra odkupila. Poper se je smatral kot najzlahtnejša dišava, ter je slovel kot najzdatnejše zdravilo v mnogih boleznih, da so ga mnogi vedno soboj nosili. — Kozliča je moral dati Marin o velikej noči, ker takrat so še koze paševali po Krasu, in še dandenes se zove »Kozjak«

oni strmi romantično skalnati kraj mej »Veno« in vinogradi kontoveljskimi in tržaško cesto.

Isteza leta 1365 je kapitul tržaški prodal Umanu Otonovemu iz Sezane (»Houzmane Ottonis de Xexana«) vinograd v »Čedazu«, ki mej z drugim vinogradom v »Kurbinah« proseških (Churbine de Prosecho) in onim bratovščine sv. Ciprijana. (Archeografo VI.). Vinograd v »Črbinah« je še dandenes, ter nosi ime od di vje trte »lozenike«, ki se po Krasu in Bregu imenuje »krbina«, češ, da je ne zakonita trta.

Ker je proseška katastralna občina veliko večja od kontoveljske, in ima svoje vinograde in oljke v Bregu do morske obali, zato se vino v onih vinogradih pridelano imenuje »Prosekar«. Najbolji Prosekar je iz grozja bele trte, »garganjia« imeno vane. Tudi »mrvizija« (malvazija) daje izvrstno kapljico. Druge bele trte so: »tartána«, »gllra«, drobna in debela, in drobni »čadájec«. Črna pa: »refošks«, »repáča«, »rokavičica«, »trebiana« i. t. d. Prav zanimivo bi bilo, da nam kedo popiše vse te razne vrste in domača imena trt.

Mnogo starih pisateljev je menilo, da je »Prosekar« ono imenitno »pucinsko vino« (vinum Pucinum), katero omenja sloveči rimski pisatelj Plinij (živel od 1. 23.—79. po Kr. r.), in pravi: »Julija, Avgustova soproga, je dočakala 82 let, ker je rada pila pucinsko vino. (Hist. nat. 1. 14. c. 8.)

A dandenes menda noben pisatelj ne

misli na Proseško vino, da bi to bilo Plinijev pucinec, nego na Devinsko črno vino: marzamin. To je pa gotovo, da se je vinogradstvo od oglejske okolice sem po bregu razširilo. »Krasni drevoredi in lepo v reju v brajdah povezane trte okoli Ogleja, dajale so mestu in okolici nekov slavnosten pogled, kakor da je ves okraj z venci obličen.« (Herodian 1. VIII. 4. — živel je H. 170.—240. l. po Kr.). Isti pisatelj pravi, da so Oglejčani veliko vina prodajali in v druge dežele — posebno notranje severne — razpošiljali v okroglih sodih.

Kupčija z vinom, kakor sploh vsa druga trgovina, preselila se je pozneje v prav nasproti Ogleju stoječe Tržaško mesto. Ko se je 1. 1382 Trst z okolico vred radovoljno pridružil Avstriji, zavzali so se Tržačani slovesno, da bodo dajali kot »vsakoletni davek dne sv. Justa mučenika (2. novembra) vojvodi avstrijskemu in njegovim dedičem in nastopnikom 100 čebrov najboljšega vina rebolo, ki se v tistem letu pridelae« (Trst in okolica str. 149). Vino rebola, (ribola, rebula, raibula, rivolum, rifolium) se še dandenes imenuje belo vino v goriškej okolici, posebno v Brdih (Coglio), a pri Trstu ni več to ime navadno za domača vina. Gotovo je mej onimi 100 čebri bilo večina »Prosekarja«. Niso pa vedno najboljega pošiljali, kar se pomena iz pritožbe cesarja Ferdinanda III. (4. 11, 1642), da onih 100 čebrov ribole, ki so jo Tržačani poslali, niso vredni še potnih troškov ne. Mesto se je odkupilo od tega

davka 1. 1749 pod cesarico Marijo Terzijo.

Ono leto, potem ko se je Trst pridružil Avstriji, t. j. 1. 1383 (prav pred 500 leti), se bere, da je plemeniti Tržačan Andrej d' Orobono izročil vse pravice na desetino v zemljiščih proseških, namestniku kapitana tržaškega, Ugona, in okrbniku devinskemu, Popolinu Weixenstein-u (Cod. dipl. Istr.).

Morja je to oni okraj, kder je še zdaj začetek »Devinščine« v kotu mej cesto poleg cerkvice M. B. od Žalvinja in mej »Mlakami« in »Studenci«, ki se neki zove »Skadanščé« in bi utegnolo isto hiti, kar se v zgor imenovanih »statutih« imenuje »Castisia«.

Uže od starih časov ste bile mitnici, posebna za Trst in posebna za devinske gospe v Proseku, in vsled pretiranih zahtev od jedne i druge stranke, vzlasti ker so Tržačani zahtevali od zemljišč devinskega grofa v Tržaščini davke, nastali so prepri. 1. 1324 je določil vojvoda avstrijski, Ernest, naj pripada Tržaščini ves okraj, ki se od tržaške ceste proteza do morske obali.

Leta 1428 so postavili Tržačani mitnico za vinski dac v Proseku, na tleh, katere so po Ernestovej določbi njim spadale. Devinski gospod Rambert Walsee je tudi od svoje strani postavil dačno mitnico. Ker so pa Tržačani vsled svojih utatutov, od raznih vladarjev potrjenih, zahtevali, da noben tujec ne sme imeti posestva v Tržaščini, razun če osebno pride stanovat v mesto ali okolico in da se

rabuka, en kmet je obležal mrtev, trije so bili ranjeni in štirinajst so jih zaprli. Poslali so tja vojake, ker je tam ljudstvo zelo razdraženo in trdi se, da madjarski podpihivalci ljudstvo nagovarjajo, naj jude in bogataše napade.

Madjarski grbi na Hrvaškem niso probudili le velike vzburjenosti mej hrvatskim narodom, temuč tudi silno preglavico madjarske vladni. Ministriški svet je namreč sklenol, da se imajo zopet obesiti, in sicer 20. septembra. Ban Pejačević pa je poročal, da tega on ne more izvršiti. Ako bi se občinski svet in mestni magistrat poklical k tej ceremoniji, oba odstopta, gospé in gospice bi se v črno oblekle, ban in kardinal Mihalović pa Zagreb zapustila. — Ogerski minister Tisza je pri tacih okoliščinah v velikej zadregi.

Na Ogerskem se še vedno ponavljajo in širijo izgredi zoper jude. V saboto je bila rabuka v Topolči; mnogim judom so pobili okna in razdrobili pohiše. V Sigetvaru pa je nastala rabuka v nedeljo zvečer, razsajalci so vse razbili, kar jim je prišlo pod roko, tudi kri je tekla. V Železniški županji tudi zelo vre in bati se je enakih izgredov. Ogerska vlada pošilja vojake v vse kraje, kder so nemiri, ali se je bati nemirov.

Vnanje dežele.

Črnogorski knez se je dolgo mudil v Carigradu, odpotoval je še le 1. t. m. zvečer iz Carigrada, potem, ko se je od Sultana poslovil. Sprejemali so ga v glavnem turškem mestu z veliko čestjo in skrbeli za to, da se vrne zadovoljin v gorato svojo knježevino mej junaški črnogorski narod. Pogodil se je v Carigradu tudi gledé nove turško-črnogorske meje ter je z njim odpotoval turški mejni komisar Bedri Bej, da se mejne zadeve konečno vrede. Da je črnogorski knez obiskal Sultana, kar se doslej še nikoli ni zgodilo, to je gotovo znamenje časa in utegne imeti tak politični namen, ki sega daleč čez črnogorske meje. — Splošno popotovanje kronanč glav, knezov in ministrov mora imeti nek pomen in po znamenjih soditi, pripravljate se v kopnej Evropi dve politični skupini, enej bode na čelu z Avstrijo zvezana Nemčija; za to skupino se kaj marljivo pridobivajo manjše države, kakor Srbija, Rumunija itd. Tudi Italija se vrtva v to skupino, a na Italijo se ni zanašati nič. Druge skupini načelnica pa je Rusija, nje glavna pristajnica Francija, potem večina rodov na

vpíše v mestno knjigo, Devinčan se pa za te določbe ni brigal, so mu Tržačani ob času trgatbe zaplenili grozde, in sploh škodo delali. Devinčan pa ni dolžen ostal, povračal je hudo za zlo, ter tudi on plenil po Tržaščini in nekaj vjetnikov odpeljal v Devin.

Obe stranki se pritožita pri cesarju Ferdinandu III., ki v 15. dan marca 1449 izreče to le razodbo: 1. vinograd devinskega gospoda Walsee-a, karjih je v Tržaščini, naj le ostanejo njegova lastnina; 2. vinski duc naj Walsee pobira v Proseku, dokler se kaj drugače postavno ne ukrene; 3. vjetniki naj se mejsebojno izmenjajo in izpusté; 4. Podgrad (Castel-novo), ki si ga je bil gosp. Walsee osvojil, naj se izroči cesarju.

Se ve da, to ni bilo všeč Tržačanom, ki so v tej zadevi imeli veliko stroškov, ker so celo padovanske pravdosrednike poklicali na posvetovanje in 10 dukatov nagrade jim dali. (Historis: Documenti risguardanti la storia di Treste e dei Walsee p. LII.) O tej priliki ima dr. A. Hortis čudno opazko: "Globoko užaljeno mora biti srce tržaškega zgodovinarja, ko bere te mnoge dolgotrajne pravde, in vidi, kako ostro in hudo so Tržačane sodili. Kaj pa še le more čutiti srce slovanskega narodnjaka, ko čita ono surovo in brezozirno postopanje mestne gosposke nasproti ubogemu trpinu slovanskemu kmetu? Naj blagi čitatelj sam sodi.

(Dalje prihodnjic.)

balkanskem in tudi škandinavskem poluotoku. Nečemo priseči, da je to vse prav tako, ali znamenja tako kažejo in zato izrekamo tukaj svojo menitev, čas in razmere lahko vsak dan kaj predrugačijo, ali natornih zakonov, po katerih se razvijajo države in narodi, nikoli ne zmagajo.

Francozi so v cesarstvu Anam dosegli, česar so hoteli. Po kratkih bojih so anamitskega cesarja tako propalili, da je sklenol s Francozi pogodbo, v kateri pripoznava francoski protektorat ter se zavezuje, da s kitajskim cesarjem ne bode več neposrednje občeval.

Mej Kilenci in Peruvanci se staro sovraštvo ni še poleglo; zopet je mej njimi srida vojna. Amerikanski časniki pripovedujejo o krvavej bitvi, katera je bila mej njimi 10. avgusta in so Kilenci, ki so bili jako dobro zastavljeni, napastnike Peruvance strašno potokli in razmesarili po večurnem trdovratnem boji.

Pogreb in mirišče grofa Chamborda.

Pozemeljski ostanke nesrečnega grofa Chamborda, legitimnega kralja Francozov, zamrlega v Frohsdorfu pri Dunajskem Novem-Mestu, prepeljali so se v Gorico in po slovesnem obredu položili k večnemu počitku v rakvi-kapelici grofov Thurnov pri Franciških na Kostanjevici. O tem kraju na prijazen holmeu pri Gorici mnogo pišejo nemški listi, mali in veliki. Tukaj počivajo tudi ostanke Karola X. francoskega kralja, ki se je leta 1830 odpovedal kroni in prestolu na račun grofa Chamborda; tako pišejo nemški časopisi. O neizmotljivi nemški "Gründlichkeit", to pa uže ni res! Karol X. se ni odpovedal kroni in prestolu na blagost grofa Chamborda, pač pa na blagost svojega prvorojenega sina Dauphina (Delfina, Döfena) in še le, ko se je j e i ta odpovedal, prešla je na grofa Chamborda, ki je bil potem, kot pravi potomec iz obitelji kraljevih Bourbonov, v Rambouilletu za kralja proglašen. Sreča pa mu ni bila mila, izbral si je proganstvo in v tem tudi zamrl.

Karol X. je pred kolero leta 1836 pribežal v Gorico, kder je svojim spremstvom stanoval v palači grofov Coroninjev. Malo dni po prihodu v prijazen mestec kralj zbolil na smrt; premrazil se je bil, uprav na njega imen-dan, dne 4. novembra leta 1836 pri božje službi v prvostolnici in dva dni kasneje, dne 6. novembra je udan v božjo voljo mirno v Gospodu zaspal v osemdesetem letu življenja. Vse prizadevanje izvrstnega zdravnika Bougona, kralja pri življenju ohraniti, ostalo je brezuspešno. Dne 12. novembra 1836 leta je njegovo truplo vrhovni škof Lušin (vrhovni pastir preblazega spomina) blagoslovel in položeno je bilo v kovinsko in dve leseni krsti, slovesno prepeljano v samostan Kostanjeviški, ki je od tistih dob postal slovec kot božja pot francoskih Legitimistov. V Gorici se je še ohranilo ustno poročilo o Karolu X.; ko je ta prvo pot šel se sprehat po cesti, ki drži proti divno ležečemu Solkanu, se svojim privržencem, zvestim vojvodo Blacas in zazriči prijazni griček, na kojem se ponosno dviga samostan Kostanjeviški, reče mu: V kratkem morava pohoditi oni kraj, kar se pa živemu na tem svetu ni več spolinilo.

Na kamenjej plošči, ki zakriva smrtne ostanke Karola X., ohranil se je in se še prav dobro čita ta-le napis: "Le très haut, très puissant, et très excellent prince Charles dixième du Nom, par la grâce de Dieu Roi de France et de Navarre." Po naše: Najvišji, najmočnejši in najplemenitejši knez Karol deseti po imenu, po božje milosti kralj Francoske i Navare.

Leta 1839 je na Dunaji zamrl i vojvoda Blacas, ki je v testamentu določil, da se i njega kosti prepeljejo v Gorico in položé k večnemu počitku v ozkej celici poleg ljubljenskega kralja. V tej rakvi, v kateri počiva poslednji bourbonski kralj grof Chambord, še se nahajajo ostanke vojvode Louis Agoulemeškega, grofa Marneškega i soproge princesinje Marije Terezije (učil Ludevit XVI. in Marije Antoinette), in vojvodinje Louise Marije Terezije, Parma-Piacenza. Vsakopot, ko je v Gorico prišel grof Chambord, ni pozabil obiskati dedovega groba i na njem moliti.

Ta uvod se nam je zdel potreben, predno preidemo k opisu velikanskega pogreba posvetnih ostanok grofa Chamborda, ki se je vršil v ponedeljek v prijaznej Gorici.

Na vse jutro se je nabralo na tisoče ljudstva na četrt ure dolgej cesti, ki drži od kolodvora v mesto Gorico.

Od kolodvora do velike cerkve so delali špalir vojaki in veterani. Za kolodvorom so se zbirale uže ob 8. uri zjutraj francoske deputacije; na tisoče Francozov, večinoma bogatih in imenitnih aristokratov se je zbralo tam, da skažejo zadnjo čast zadnjemu potomcu direktne francoske linije Bourbonov; te deputacije so položile na rakev rajncega grofa Chamborda, ki je ležala na krasnem katafalku v čakalnici I. razreda, na stotine prekrasnih in dragocenih vencov. Kmalo po 8. uri je prišel namestnik baron Pretis in z njim drugi visoki uradniki. Ob pol devetih so vzdignoli lovci rajncega grofa Chamborda rakev in jo prenesli na mrtvaški voz, ki je bil sicer brez posebnega lišpa, a jako imponanten, sestavljen je bil iz 4 kolon, katere so nosile galerijo, na vrhu je bila krona, na straneh pa grbi kraljeve bourbonske hiše. Pred vozom je bilo vpreženih 6 belih žrebcev, kateri so bili pregrnjeni s črno haljino, prepreženo še srebrnimi lilijami.

Kmalo potem je došel brzovlak, v katerem je bil zastopnik cesarjev, knez Thurn-Taxis in mnogo drugih visokih gospodov. Zdal se je začel pomikati sprevod po mestu v tem-le redu: Križ, za križem godba veteranov z oddelkom veteranov. 24 ubogih v obleki žalujočih, potem usmiljene sestre, sirote, gluhočimi, razne bratovščine in druga goriška društva, potem vojaška godba, šolska mladež, delalske društva, zopet mestna godba, usmiljeni bratje, Franciški, Kapucini, duhovstvo, profesorji semenišča, kanoniki, prošt in pontifikant, mil. gosp. vrhovni škof dr. Zorn. Za njim je bila kočija, v kateri je sedel višji kamornik rajncega, grof Blacas, ki je držal na nogah blazino in na njej red vs. duha, potem še le je prišel voz z rakvo; precej za vozom je šel namestnik cesarjev, knez Thurn-Taxis, potem don Carlos, njega sin, don Alfonso, nadalje vojvoda Ljudevit bavarski, namestnik baron Pretis, tajni svetovalci in komorniki, francoske deputacije s zastavami in krasnimi venci, vojaške in civilne oblastni, deželni odbor, mestni zbor in še vse polno drugih korporacij; sklep sprevoda je bil en bataljon vajakov.

Na straneh voza so nosili luči služabniki Chambordovega dvora. Na obeh straneh ceste so bili visoki mlaji in na njih črne zastave, ljudstva pa na tisoče in tisoče.

Tako imponantnega sprevoda ni skoraj mogoče popisati, posebno ganljivo je bilo videti francosko visoko gospodo, na kateri obrazih se je brala globoka žalost in največja udanost do rajncega zastopnika načela, kateremu so vsi ti plemeniti in imenitni gospodje udani za svoje življenje.

V velikej cerkvi, ki je bila v ta namen vsa črno preoblečena in kder je stal v sredi prekrasen katafalk, položili so rakev na zadnjega in visoka gospoda, princ i namestnik so šli na svoja mesta pred veliki altar, mej tem, ko so Francozi ostali okolo katafalka in videli so se mej njimi taki prizori, kateri so čutečega človeka resnično prešinoli. Vrhovni škof z vsem kapitolom je začel molitve za mrtve in mrtvaško mašo, mej tem pa je pevski zbor prekrasno pel žalostinke. Obred se je končal še le opoldne in po obredu so vse višje osebe zapustile cerkev, kder so francoske deputacije stražile katafalk z rakvo.

Še le popoldne ob 5. so se vsi visoki gospodje, velečestita duhovščina, itd. zopet zbrali v velikej cerkvi in od tam se je pomikal sprevod proti Kostanjevici; vse hiše, kodar je šel sprevod, bile so črno drapirane, plinove luči so gorele, vse prodajalnice se bile zaprte in na tisoče in tisoče ljudstva je šlo za sprevodom, tako sicer, da so bili prvi uže vrh Kostanjevice, ko so zadnji še stali na Travniku. Kaj takega Gorica pač še ni uđakala; a priznati je treba, da so se Goričani posebno skazali. Omeniti je še voza precej za mrtvaškim vozom, na katerem je bilo na stotine prekrasnih vencov, katere pa so Francozje kar oskubili, ker vsak je hotel vzeti s seboj kako relikvijo, kak spominek na rajncega "roi" (kralja).

Ko je došla rakev na vrh pred cerkev, katera je bila tudi vsa črno oblečena, molil je tam vrhovni škof še zadnje molitve; a potem so rakev prenesli v katakombi pod cerkev, kder so jo položili zraven rakev Karola X. V katakombi so šli le zastopnik cesarjev, vsi princ i pa namestnik tržaški, a moment, ko so rakev prenesli v katakombi, prešinol je nazoče Francoze tako, da so skoraj vsi plakali, in ko je ta velika množica na glas plakala, igrale so solze v očeh tudi mnogim drugim, kajti videti to zvestobo in udanost, to bi bilo moralo prešiniti celo srce najhujšega republikanca.

Grof Chambord zdal počiva pri svojih v tujej zemlji; bil je uže blizu, da se mu izvrši najlepši up, kateremu je posvetil vse življenje; toda grenka osoda ni dopustila, da najde mir v domačej zemlji.

Mej francoskimi legitimisti se je jako zamerilo Orleanskim princem, da se niso

udeležili pogreba Chamborda. A sliši se, da je naš cesar sam nasvetoval grofu Pariškemu, naj se ne udeleži pogreba. — Mej legitimisti in orleanisti najbrž ne priče do zaželjenega zruženja, ker so si močno v laseh.

Grof Chambord je v svojej oporoki zapustil mej drugim samostanu franciškanskemu na Kostanjevici 150.000 gold.; gotovo veliko svoto.

Velika narodna slavnost v Postojni.

Dasi smo imeli v neteljo dopoldne pri nas v Trstu jako slabo vreme, mikalo nas je vendar na lepo slavnost v spomin 600 letnice, kar je kranjska dežela pod močnim žezlom Habsburžanov; zbralo se nas je žalibog le majuno številu, mej nami tudi deputacija tržaškega »Sokola« in odrinoli smo s hlaonom, bojazljivo se oziraje na črne oblake nad nami, ali up nam ni upadel, da bode v lepej Kranjskej čisteje obnebe; mej potjo je dobro deževalo do Nabrežine, a od tu dalje je bilo vedno lepše in lepše, in ko smo se po sivem Krašu vozili, postal je najlepši dan. Bolj ko smo se bližali Postojni, več ljudstva se je vozilo, ali peš hodilo k slavnosti. Ko zapazijo naš vlak z griča nad Postojno, uže so pričeli streljati s toplici; na kolodvoru nas je sprejel slavnostni odbor s praporom, in mnogo ljudstva, mej katerim so nam najbolj dopadale lepe Kranjice v narodnej noši, mej njimi so bile tudi Nemke, katere ne znajo slovenski, in tu se mi je vrinola misel, koliko lepše je splošnosti narodno nošo, nego demonstrirati s pruskimi trakovi, kakor ljubljanske »gostice«, katere nemški ne znajo. Potem smo pričakovali skupno v bližnjem gostilnici ljubljanski vlak, zabavali so nas pevci; mej tem pa so došle vozi lepo z mlaji i zastavami okrašeni od vseh strani narodne Notranjske, posebno so nam dopadali: iz Planine, Senožč, Razdrtega itd., na katerih je bilo tudi mnogo ženskega spola v narodnej obleki. Kar prično zopet pokati toplici i nam naznanjali, da je ljubljanski vlak blizu; šil smo vsi skupaj na kolodvor i vse je bilo vrečno za sprejem, krasotice napravijo »špalir«; vlak je bil tu, zdaj izstopi »Sokol«, pevci iz Šiške, pevsko društvo »Lira« iz Kamnika in mnogo odličnih osob. Najprej pozdravi slavnostni odbor vse došle, potem pa krasotice i podarijo na vse 3 zastave lepe vence, z njimi je tudi došla godba Khunovcev. Po pozdravu se postavimo lepo v red i hajd, z godbo i vihrajočimi zastavami v Postojno in sicer tako, da so krasotice vedno korakale na straneh »Sokola«.

Prišedši v Postojno, zelo smo se veselili, kajti bila je vsa v zastavah, izvezemši par nemčurških hiš.

Slavnostni prostor je bil jako velik travnik, obstavljen okolu in okolu z velikimi drogovi, na katerih so vibrale slovanske in avstrijske zastave, proti koncu so bili postavljeni trije paviljoni, katerih srednji večji je bil najlepši i ta je bil kakor tribuna za govornike, oder za pevce in slavnostni odbor, druga dva pa eden za godbo, eden pa za dobitke; vsi so imeli jako lepe i prilčne napise, srednji pak je imel ščite: Postojne, Vrhnike in Loža. Vse je bilo k malu v redu i prične se veselica v navzočnosti skoraj 4000 ljudi.

Gosp. predsednik slavnostnega odbora pozdravi vse došle goste in naznani veselje dogodek v cesarskej rodovini s pristavkom, da odbor takoj pošlje presv. rodovini voščilo v imenu zbranega ljudstva in zakliče trikratni »živio« cesarskej rodovini, na kar se je razlegal iz množice ogromni »živio«, godba pa je igrala himno, na bližnjih višinah so pokali toplici. Da bi popisaval vse, bilo bi preobširno, torej potem risal le glavne poteze. Vse govore je ljudstvo pazljivo poslušalo in z »živio« kliči odobravalo. P-tje je bilo izvrstno in nelo je kakih 150 pevcev prav mojstersko; kar je narod posebno zanimalo, to je bila izvrstna, nepresegljiva telovadba ljubljanskega »Sokola« na drugo, to vam je bila uže gimnastika vratolomnih cirkuosov in gotovo bi v vsakem cirkusu lavorke prejeli ti izvrstni telovadci, mej katerimi so nam uže znani gg. Kališnik, Majer, Kremžar, Mulaček in še trojica drugih, katerih imena se mi pa ni posrečilo zvedeti. Na to se je vršila loterija, potem ples in prosta zabava do mraka. O mraku se postavimo zopet v red in hajd v Postojno. Postojna je bila vsa razsvitljena, na gričih vse Notranjske so goreli kresovi, lepi umeteljni ognji, spuščale se raketice in grmenje topičev je na daleč odmevalo, pogled v mraku na okolu je bil veličasten in vse to v dvoje slavnost in veselje. Ljubljanci, katerim se je mudilo, šli so večerjat i potem na kolodvor. Da so bili poslovi presrečni, to se umeje. Drugi pa smo šli z godbo na vrt gostilnice g. Vičiča i tam plesali do polnoči.

Vse se je vršilo v najlepšem redu; le nekateri od žganja in nemške kulture pijani vatrogasci so se pri svojej bakladi vedli jako arogantno, jako mi je dopadalo, da se ni nanje oziralo i da so jim slobodno

pustili kričati »oh, koh«, ker drugače morabit niso znali, nekateri so pa vendar kričali »živjo, in gotovo je neka nemurška osoba to se žganjem napojila in menila napraviti »confussion«, da bi lahko po svetu brzojavili i kričali: »take so naše razmere.« —x—

Dopisi.

Iz Trsta, 1. septembra.

Zadnjič smo zavračali »Slov. Narod« zaradi dopisa iz Trsta v št. 192; a še hujski napadi na nekatero v Trstu za narodno stvar delajoče osebe in na naš list so bili v št. 193. in 194. Dopisnik modruje v svojem strupenem dopisu mej drugim tako-le:

»Italijanska napetost je rasti neprestane zadnji dve leti, od onega časa, ko se je v neke visoke glavi rodila nesrečna misel o vsestransko nesrečnej razstavi našej. Vsi dotični dogodki danes le preočito pričajo, kako prav je imel tedanji dopisnik »Slovenskega Naroda«, ki je preokoval, deloma dokazoval slabe posledice onega nesrečnega početja. A za danes molčimo o tem, da tudi jaz ne pridem v kako navskrižje z ljubeznjivo »Edinost«, ki je vse s pisane stališča ogledovala in hvalisala; je uže vedela, zakaj je tako delala.«

Pred vsem si pogledjmo od bliže močnost našega »Sokrata«, kateri pač po pravici v enomer kriči: »O sancta simplicitas!« — V stavku, da je napetost neprestano rasti, odkar se je porodila misel o razstavi, je izraz take »simplicitas«, da ga je mogla napisati le »Abderitica mens«, katera sploh ni navajena, razsojevati, ampak le drugih misli prežekavati. Petstoletnica bi se bila v Trstu na vsak način obhajala, in ako ne z razstavo, pa po kakej več dni trajajočej demonstraciji, proti kateri bi bili lahoni prav tako in morda še hujske demonstrirali, nego so proti razstavi. — A mi prašamo g. »Sancta simplicitas!«: »Je-li koristil gnjili mir Slovence v Trstu?« — Ni li bilo bolje, da so lahonske ose pokazale svoje zelo? Ali delajo lahoni v svojo korist, ako delajo Depretis-u zadrege? — Na to prašanje naj nam odgovori »Simplitiu«, potem še le zategnemo mrežo, v katero se je vjel v slepej svojej strasti.

Ako gosp. »Simplitiu« res želi (kar pa je dvomiti), da Depretis ostavi Trst, potem mu mora voščiti, da bi mu vedno take misli po glavi rojile, kakoršna je bila razstava; — to pri nas uže vrabci na strehah čivkajo, le »Simplitiu« je v tem obziru drugačega »prepisavanja« (»Prepisavanje« rabimo glede Simplitiu-a za »mišljenje«).

»Edinost« je natančno popisala stališče, katero je zavzemala glede razstave. Rekla je, da je mesto, na katerem je razstava, kaj krasnega, in da razstava sama ob sebi dela Trstu vsjo čast in da iz materialnega stališča koristi mnogo delalcem in obrtnikom, mej katerimi je večina slovenska. Poročala je o razstavi bolj obširno, kakor bi bil to morda še obširneje storil »Narod« da izhaja v Trstu; a rekla je tudi, da razvitku obrtnije razstava sama ob sebi ne utegne koristiti mnogo, sploh pa je pisala objektivno in grajala tudi tu in tam nape. Naši čitatelji so naši najboljši svedoki v tem obziru in oni bodo lahko sodili, kako abotno bi bilo, da bi bili mi kar vprek grajali vse, kar smo videli na razstavi. Razen tega je pomenjala razstava tudi dinastično slavnost in lojalnost je zahtevala, da se mi takej slavnosti ne postavimo po robu.

Ali je morda »Narod« (pustimo Simplitiu-a) druge misli? Ali pa se je tudi on postavil na stališče: »Si duo faciunt idem, non est idem?« Vsak pameten človek, ki ni omrežen in impregniran se slepo strastjo in nezasluzenimi takimi podporami, za katere po binavsko berači, a drugim ljudem predbaciva, (po sebi bračmeri) mora nam pripoznati, da smo glede razstave tako poročali, kakor se sploh more zahtevati od poštenega časnikaarstva in kakor so sploh terjale objektivnost in okoliščine. Svoj strup pa je »Simplitiu« izlil baš v besede: »je uže vedela, zakaj je tako delala.« — Ker pa tiči v teh besedah obrekovanje najnižje stopnje, ker nadalje noben poštenjak ne sumiči, ampak imenuje vsako stvar naravnost in praveje besedi, primorani smo, imenovati »Narodovega« »Simplitiu-a« *podlo dušo* in *ladobnega* obrekovalca, in obžalujemo, da slovenski list daje zavetje takemu »brigante della penna«, ki iz varnega zakotja meče svoj gnjev na list, kateremu ne more odrekati noben pošten človek odločnega postopanja in uspešnega delovanja na narodnem polju. Enako zavračamo tudi sumničenje, izrečeno v dušavnem izmetku, v katerem spravlja »Simplitiu« nekatero tržaško kolovodje v osko zvezo s »Triester Zeitung«. — Skoraj vsem tržaškim Slovence je znano, da »Triesterca« rečno pošilja svojega poročevalca na slovenske veselice in shode; poslala je takega zadnjič tudi v Postojno, in čit-

tali smo v tržaški četki prav ugodno poročilo o postojnskej slavnosti.

Pride-li zato komu (razen duševnemu kretinu) na misel, da sumiči odbor omenjene slavnosti, da je v zvezi s »Triesterco«? Razen tega smo mi čestokrat ostro zavrneli ta list, katerega tendenco smo in bomo vedno obsojevali. More morda kak Slovenec kaj zato, da kak »Bauernfänger« Slovence lovi? Mi temu zlu delujemo nasproti s pozitivnimi sredstvi; a »Simplitiu« ga gotovo ne odpravi s svojimi paškvi, ki so pač podobni Ksantipinemu, a ne značaju njenega moža. — Obrekovalec se naravno poslužuje laži in taka laž je tudi ona, da smo mi odobravalni ravnarjev kraških županov. Mi nismo sicer strastno napadali županov, a izrečno smo pisali, da ono postopanje ne odobrujemo. — Da v Trstu manjka še dosti delalcev na narodnem polju, to je naravno; ker tukaj ni tako lahko delovanje, kakor tam, kder ima narodna stranka uže v rokah deželni, oziroma mestni zastop; zatorej pa je treba tukaj tudi več pomoči. Če uže te ni, potem so tudi napadi jako neopravičeni, posebno pa taki napadi, kateri so škalspirani s pečatom slepe strasti in osebnega mrzenja in delajo le sramoto tistemu, kateri napada, sam pa roke križem urži, ter škripnje zobmi, ker drugi delajo i se mučijo.

Iz Rifenberga, 21. avg.

Kakor povsod, koder koli je naš dobrotljivi vladar priljubljen, smo tudi mi včeraj Njegovega Veličanstva rojstni dan sijajno praznovali in slavili, in sicer uže predvečer je bilo streljanje in pritrkovanje zvonov. V soboto pa slovesna sv. maša, koje se je udeležilo občinsko starešinstvo in corpore, žendamerijski oddelek in več uradnih in drugih osob. Popoldne je bil za županstvo, starešinstvo in neke druge povabljene odlične osebe sijajen »banket« na prostem v vrtu gosp. A. P. . . .-ka; vrt je bil okrašen z cesarsko in deželno velikansko zastavo; vršila se je pri tej priliki marsikatera iskrena napitnica, kojim je bil naš odlikovani župan prvi otvoril pot, in napil svitlemu cesarju, na koje zdravico je zadonelo trikratni »živjo!«; in tako so se vrstile zaporedoma napitnice. Za vsako napitnico zadoni ubrano petje: »Bog živi ga« itd.; uže je, da Rifenberško petje slovi uže od g. Jub-ovih časov; pa reči moram, da takega petja še nisem od naših pevcev čul, kakor ta večer, kaže se iz tega, da se je naš sedanji pevovodja g. A. P. . . . š izvenredno za ta večer s pevci trudil, kajti petje je bilo ta večer tako, da smo bili vsi kar očarani. — Spevi, solo, duet, tercet in naposled čveterospevi so bili, kakor še nikdar, mojstersko izvršeni. Čast, komur čast, ter lepa hvala v imenu vsega mnogobrojnega društva gosp. pevovodju.

To pa ni še vse; — ne vem pa, komu bi se imelo društvo zahvaliti za drugi prizor. Povzdignolo je to veselico ne samo krasno petje, marveč prišlo so, ne vem, od kod in po kom naročene — tri — godbe — »Bande« zaporedoma, ki so povelile veselico slovesnost.

Tu vam je bilo navdušeno; tu se je pelo, tam se je godlo, kegljalo, »balinalo« itd., s kratka, vsa veselica je imela značaj več kakega koncerta, nego navadnega obed.

Še nekaj ne smem pozabiti, — kar nas je vse dokaj osupnolo: mož, ki je pri nas zaradi svojega značaja, modrosti, doslednosti, požrtvovalnosti, rodo- in domoljubja v visokih čislh in v najvišjem cvetu slave, pustil nas je ovi dan, Bog vé, zakaj? — na ceditlu, ter šel v sosednjo Dornberško občino iskat si višje intelligence. Zdi se nam tak čin poniževalen za Rifenberčane, kar skoraj kaže, — kakor bi takega moža mi ne bili vredni!

Iz Vipave, 30. avgusta.

Letošnji kmetijski nadaljevalni tečaj za kranjske učitelje se je pričel 16. t. m. na sadrjarskej in vinarstvenej šoli na Slapu. Oglasilo se je mnogo učiteljev, a le 15 gospodov je ta sreča doletela, da so bili izvoljeni. Mej soboj imajo tudi privatnega poslušalca vrhovnega učitelja Sežanskega, kateri se sme zares uzor Kraških učiteljev imenovati.

Kolegijalnost vlada mej gospodi slušatelji; vsi za enega, eden za vse.

Srečne se smejo šteti ne le gospodi učitelji, zaradi pridobitve neobhodno potrebnega poduka, temuč tudi njihove šolske občine, ker prineso jim za kolač mnogo natanjčnega poduka, katerega bodo mej nje gotovo v veseljem sejali.

Čast, komur čast! To zaslugi prištevamo čast. g. vodnji in g. pristavu, katera z gosp. slušatelji kolegijalno postopata in strokovnjaške vede nazorno predavata.

Čuje se, da so gosp. slušatelji na tej deželnej šoli — ne le z izborno natančnim in razumljivim podukom zadovoljni, temuč tudi z vsestransko izvrstno postrežbo.

Ker pa gospodje uže drugi teden ta izgledni zavod se zadovoljnostjo zapuste, — bodem uže poročal obširneje o tem

tečaju, da vsaj nekej lažnjivej, ljubljanskej dvonožnej muhi v strastno glodanje ne ostane. P. . . . r.

Iz Slov. Goric na Štajerskem, 29. avg. (Raznoterosti.) Očividno kaže se od dne do dne ljučezen in zvestoba narodov močgočne Avstrije do svojega vladarja, presvitlega cesarja in vse rodbine, a smem reči, mej vsemi pri Slovenceh najbolj. Ne samo o priliki navzočnosti Nj. veličanstva so storili Slovenci svojo dolžnost, namreč pokazali so svojo udanost do cesarske hiši, temuč o vsakej priložnosti spominjamo se Slovenci svojega ljubljeneega očeta. Da pa tudi Slovenci bivajoči ob nemškej meji za drugimi o tem oziru nečemo zaostati, nam je zopet poroštvo praznovanje rojstnega dne (18. avgusta) cesarja Fran Josipa. Brale so se ta dan slovesne svete maše s »Te Deum« in petjem cesarske pesmi. Prosili smo nebeškega Očeta blagoslova božjega na milega vladarja in pa tudi, kar mi vsi želimo, da mu dá učakati še mnogo- in mnogokrat 18. dan avgusta. Tudi veseli dogodek srečnega poroda cesaričine Stefanije bočemo dostojno povelicati in se veseliti. — Vreme imamo uže precej časa prijetno, kar je prav, da lahko otavo sušimo, katere je letos precej. Na njive, za zimsko žito sprasene, vozimo gnoj, in prihodnji teden tudi, kolikor mogoče, posejemo. Belo repo hočejo nam repne bolhe pokončati. — Pri Mariji Snežni se je obhajala 12. avgusta redka slovesnost. Čast. g. Jožef Majcen, sin tamošnjega vrhovnega učitelja, daroval je prvo nekrvavo daritev Vsemogočnemu, in pri tem sv. opravilo so njegovega očeta in mater po petdeset letih zopet poročili in njegovega brata na novo. Resnično srečni roditelji in sinovi. — V Jarenini se je letos cerkev po prizadetju domačega čast. gosp. dekana in po požrtvovalnosti faranov okusno omalala, altarij na novo pozlatili, tlak in stoli novi poskrbeli. Tudi so dobili v cerkev dva nova priprošnjačka, sv. Cirila in Metoda. Ker je baje eden teh svetnikov, ko sta potovala skoz ta kraj v Rim, maševal v takratnej kapeli (sedaj zakladnica), in zategadel so si želeli farmani njima postaviti večer spomin. — Pri sv. Ilju pri Spielfeldu so se prikazale črne osepnice. Tri hiše so uže okužene z ono grozno boleznijo, pa so tudi zaprte. Umrl se do zdaj nihče ni za to boleznijo. Tudi farno cerkev zdaj belljo od zunaj, prihodnjo spomlad pa mislijo tudi od znotraj, ker imajo prihodnje leto tamkej sv. birmo, hočejo tedaj št. Iljčanji svojega višjega pastirja v novo ozaljšano hišo božjo spremljati. Goričan.

Iz Levova 31. avgusta.

Včeraj je poročal naš župan o audijenciji, katero je imel z dvema mestnima odbornikoma pri svitlem cesarju radi decentralizovanj železnice. Gotovo se našej deputaciji ne more reči, kar je »Tribüne« o dunajskih očetih rekla: kdor jih je videl domu iti iz cesarjevega grada, takoj je spoznal, da težko nesejo.

Dopolnjenje tukajšnjega vseučilišča z medicinsko fakulteto ga jako povzdigne; uže zdaj šteje nad 900 slušateljev in črnoviško pa 280. Hausner tudi dokazuje statistično v »Novi reformi«, da vlada za Gorenje in Doljenje Avstrijsko, Solnograško, Tirolsko, Štajersko in (Kranjsko-Primorsko) gledé vseučilišč vse več stori nego za Galicijo, blizu za 40%, več.

V Črnovcih je začel izhajati poljski list »Przeglad Černowiecki« dvakrat na mesec v tolkeje obliki, kakor nobeden poljski list; še amerikanska »Zgoda« organ v Ameriki živečih Poljakov uže tak ogromen nema take oblike. Nasprotniki Poljakov ga neki kaj sivo pogledujejo, poročajo tukajšnji listi iz Črnovice.

Za novo vlado Gurkovo v Varševi je dobilo »Istrinajst« gimnazijskih ravnatelj in profesorjev ostavko; poljski listi kaj jadicujejo o takim početju. Na drugej strani pa je veselo znamenje, da se je vlani v Petrogradu osnovalo društvo »Puškina«, ki ima namen širiti sporazumljenje mej Rusi in Poljaki, Ruski pisatelj Sigarin, utemlitelj tega društva izdal je brošuro, v kateri razlaga, kake cilje si je postavilo društvo. Mej člani je mnogo odličnjakov.

Domače in razne vesti.

Cesarjevi darili. Presvitli cesar je podaril občini Velike Poljane v Kočevskem okraju 200 gold, za zgradbo šole. — Presvitli cesar je podaril Podklosterskim pogorelcem na Koroškem 1000 gold.

V spomin veselega dogodka v cesarskej rodbini je mestna delegacija dovolila 2000 gld., katera svota se razdeli mej uboge mesta in okolice; trgovska zbornica pa je sklenola, da pomnoži ustanovo »Gisella« za 5000 gld. Obresti te ustanove so namenjene v podporo ubogih trgovskih pomočnikov.

Milostljivi vrhovni škof Gorški, dr. Alojzij Zorn, je včeraj slovesno prisegel pri tukajšnje deželnej vladi.

Tržaške novosti. »Triester Zeitung« ošteva »Adriou«, ker je rabila pri po-

pisu pogreba grofa Chamborda hšedo »kraljevski«, češ, da bi to moglo spraviti Avstrijo v zadrege z francosko republiko. Ako se pomisli, da sti »Adria« in »Triesterca« hčerki istega očeta, potem bi človek skoro mislil, da oče samega sebe krega. — Kakor se sliši, pride »Triesterca« z novim letom v druge roke; nov lastnik je nek Čeh z imenom *Kozlovski* in skoro gotovo spremeni ta list z novim letom tudi tendenco. — Razni listi so planoli na »Tržaško Solobarda«, list, katerega ureduje znani tržaški »Don Juan« v družbi z neko »fletno Roza-mundo« in nekaterimi časnikarskimi »pirati«. — Tudi na »Edinost« in »Našo Slogo« so se spravile te dvomljive eksistencije. »Cittadino« očita tem ljudem, da so mu dolžni in jim preti s »cebadom«; a mi mu odgovorjamo, da je najlepši dokaz, da živé Slovenci v Trstu, ta, da je baš »Solobarda« Slovencev za tisk dolžna ostala in da jo morajo zdaj tožiti.

Slovenec v Trstu noče priznavati tudi tržaška deželna vlada, ker je veseli dogodek v cesarskej rodbini naznanila le Nemcem in Italijanom, Slovencev pa ne, to je, objavila je veselo vest po mestnih ulicah le v italijansčini in nemščini, v vseh treh jezikih pa le v okolici. Kaj daje morda veleslavna dež, vlada »Solobardi« prav? Ni li vladi znano, da je prosilo 1429 Slovencev, očetov družin, za slovenske šole v Trstu?

Ponosrečili so zadnje dni ti-le ljudje: mizar Matej Kavčič iz Sežane, fakin Oswald Starčič iz Trsta in neko okoličanko je povozil nek pijan izvožček. — Nek pijan fakin je pal v morje; izvlekli so ga mrtvega.

Napad. V soboto sta napadla dva tržaška lopova dva onih čičev, ki po Trstu prodajajo oglje; a čiča sta jim pokazala, po čem je oglje; mej tepežem pa sta došla dva stražnika, ki sta peljala tržaška potepina v luknjo.

Samomor. Umoril se je nek pomorski kapitan in pomorski zavarovalec, z imenom Maffei. Uzrok samomora so baje slabe družinske razmere.

Delalsko podporno društvo zadnji čas prekrasno napreduje; v nedeljo je nakrat pristopilo nad 100 krepkih udov, ki so bili dosedaj udje pri raznih italijanskih društvih; a z gotovostjo se sme pričakovati, da v kratkem pristopi še 300 drugih slovenskih delalcev in rokodelcev, ki so dosedaj italijanskim društvom tiako delali. — Čas je, da naši rokodelci razumé klic: »Svoji k svojim!« Slovenec nema nič iskati v italijanskih društvih, posebno pa v takih, ki delajo Slovanom in Avstriji protivno politiko; zatorej pa je sveta dolžnost vsacega slovenskega rokodelca, da stopi pod domačo belo-modro-rudečo zastavo, ker tako bo mogoče, da društvo v par letih postane prvo društvo v Trstu in prava trdnjava proti lahonskim navalom. Tudi s tržaškim podpornim društvom je odbor delalskega podpornega društva radovoljno začel obravnave, in ako imajo odborniki in udje prvo omenjenega res dobro in odkritosrčno voljo in ljubezen do sloge mej brati, ni se bati da se društvu ne zedinite, ker odbor delalskega podpornega društva jim v ta namen, kakor se sliši, zida zlate mostove. 30. t. m. bode delalsko podporno društvo obhajalo na posebno slovesen način *obletnico* blagoslovenja društvene zastave, in sicer z sv. mašo pri sv. Ivanu in z veselico v mestu, pri kateri ženski oddelek pripne na zastavo *prekrasno trak*, katerega izdeluje gospa Drenikova v Ljubljani.

Za pogorelce v Koritnici nabralo se je dosedaj v Trstu in Tolminu gld. 24740.

Poročna sodnja v Trstu. V soboto bil je kmet Josip Alessio iz Kopra kriv spoznan umora in obsojen k smrti na vislicah.

Rodoljubi v Bazovici napravijo v saboto 8. t. m. *veselico* pri g. Urbančiču, pri kateri priliki jih tudi pohodi »Tržaški Sokol«; imela bode ta-le spored: 1. Pozdrav gostov na vrhu Ključa in potem z godbo v koraku na omenjeni prostor. 2. Pozdrav — govori gosp. M. Urbančič. 3. pl. Zajec — U boj, pojó vsi navzoči pevci. 4. Deklamacija — »Vrli Slovence«, deklamuje g. A. Ražem. 5. Hrvatski stopaj, izvršuje godba. 6. pl. Zajec — »Hrvaticam«, poje domači zbor. 7. — Radio ide, izvršuje godba. 8. Hajdrih — »Jadransko morje«, pojó vsi navzoči pevci. 9. Dvogovor mej Matevžem in Stefanom. 10. U boj, izvršuje godba. 11. H. P. »Primorskim Slovencev«, poje domači zbor. 12. Ples, mej tem razsvitljava z umetelnim ognjem. Vstopnina k veselici in plesu 30 kr., za otroke 10 kr. — Ako bi bilo vreme neugodno, preloži se veselica na drugi dan.

Voditeljstvo c. kr. pripravljalnice za srednje šole na Proseku pri Trstu objavlja, da se prične šolsko leto 1883—1884 z dnem 17. septembra t. l. — Oglasiti se je za sprejem v pripravljalni razred dne 15. septembra t. l. od 9. do 11. ure predpoldne v šolskej sobi pri g. Ivanu Nabergoji. Dečki, koji mislé vstopiti, naj znajo gladko slovenski čitati in pisati, naj poznajo dobro *prosti stavek*, ter naj dobro

računajo kolikor mogoče s celimi števili vsaj do števila 1000 toliko z decimalnimi števili do tisočink. Sobjoj naj prineso spričovalo o dobro izvršenem, najmanj tretjem šolskem letu kakšna slovenske ljudske šole in krstni list za šolsko rabo brez koleka. Knjig ni treba kupovati nikakoršnih, ker se učencem priskrbe po voditeljsku samem. Gospoda učitelj iz tržaške okolice in iz drugih krajev, od kod prihajajo učenci na pripravljani razredi, usoja si voditeljstvo posebno pomagati na srce, da bi za vstop odmenjeni dečki kolikor toliko zadovoljivali navelnim zahtevam. Očveč bi bilo poudarjati posebno važnost pripravljavnice za tržaško okolico — posebno sedaj, ko se je celo ustanovilo malo odgojevališče za učence tržaško-koperske biskupije, koji žele šolati se na c. k. gimnaziji v Trstu.

Tajnik v Dolini. V Koperskem okraju so tri občine čisto slovenske: dolinska, dekanska in pomjanska. Naravno bi bilo, da se v vseh teh občinah uraduje slovenski. Moralo bi se slovenski uradovati tudi zato, ker so tako odročila dotična občinska zastopstva, kojih oltok je v tem oziru merodajen. A vendar se to ne godi. Uraduje se v dekanski in pomjanski občini izključljivo talijanski, v dolinski večinoma nemški. Kako je to mogoče, bodo prašali začudenost čestiti bralci. Mi se temu tudi čustimo, temveč, ker znamo, da so temu krivi tajniki teh občin. Oti slovenski kaj neznajo, kaj nečejo znati, in njihova nevednost velja več, nego vse postave, nego vsi odloki občinskih zastopov. Njihova več velja, nego odloki zastopnikov. Upamo, da to ne bo dolgo trajalo. Dekanska občina trpi še svojega starega tajnika, in ga gotovo zamenj s tajnikom zmnožnim slovensčine. V pomjanski občini so už večkrat tožili zastopniki zavoljo talijanskega dopisovanja njihovega tajnika, o kojem je bilo už govora v »Edinosti«. Smešno je videti po talijanskim dopisom slovenski pečat »Zupanija v Pomjanju«. Pri zadnjih nedavno obavljenih občinskih volitvah, na koje so tudi Talijani iz Kopr uplivali, zmagal je še nekaka stranka, udana tajniku. Nadejamo se, da je to bila zadnja njegova zmaga, ker se ljudstvo vse več budi in je zmiraj več nezadovoljno s človekom, koji tajno za Talijane dela. Dolina, ta najdomoljubnejša občina v zahodnej Istri, Dolina, v kojej je bil tabor, kojeja lep spominček se dviga sredi trga, Dolina se svojo narodno šolo, se svojo narodno čitalnico, se svojim pevskim zborom, slovensko-narodna Dolina namerjava odstraniti še zadnje znamenje ptujstva, hoče se rešiti dopisovanja v ptujih jezikih, hoče tajnika, koji bude po njenej volji dopisoval v slovenskem jeziku. Pred kratkim čusom je izvolila nov zastop. Ta je razpisal tajniško službo, ker dosedanji tajnik ni dovolj zmnožen slovenskega jezika. Ta tajnik je poročen, ima obilo otrok, in zastopnikom je bilo gotovo težko pri srcu, ko so mu odgovredali službo. A vendar so to morali storiti, ker to zahteva njihova čast, čast čisto slovenskega zastopa. Prosilcev se je več oglasilo. Mej njimi je tudi takovih, koji so malo zmnožni slovenskega jezika v govoru, a ni malo v pismu, še toliko ne, kolikor zna dosedanji tajnik, g. Plapper. Takovega občinski zastop ne more, ne sme izvoliti: napravil bi krivico g. Plapperju, prišel bi iz slabega na slabše, osramotil bi čast čisto slovenske občine Dolinske, bil bi slabim izgledom svojim sosodnim občinskim zastopom. V takovih zadevah morajo prenehati vse osebne zaveze, vsa osebna prijateljstva in prijaznosti, a mora odločiti narodna čast. Zastopniki Dolinski! Vaš tajnik mora biti čist vseh madežev, mora biti sposoben za tajnika sploh, mora biti sposoben za tajnika v Dolini, t. j., mora biti povse zmnožen slovenskega jezika v govoru in pismu. Dobro je, ako zna tudi talijanski, ali nemški, ali oboje.

Kranjski deželni zbor se snide v 17. dan septembra k prvi seji.

Čitalnica v Vipavi napravi dne 8. septembra veselico v svojih prostorih s tem programom: 1. G. Eisenhut: »Ustaj rode!« zbor. 2. V. Lisinsky: »Tam gdje stoji« zbor. 3. J. Kocijandčič: »Oblačku« zbor z bariton solo. 4. »Gluh mora biti«, šaloigra v ene dejanji. 5. Šaljivi prizor. Ples. Začetek točno ob 7 1/2 uri zvečer. Vstopnina 20 novč., sedež 20 novč., k plesu 50 novč. K obilnej vdeležbi vabi ODBOR.

Vabilo. Pod Nj. Vel. milostljivega cesarja Franca Jožef-a I. pokroviteljstvom stoječe društvo vojaških veteranov c. k. rudnika Idrije vabi najljubdeje vsa č. in slavna društva veteranov, k slovenskemu blagoslovljenju svoje društvene zastave, ki se bude vršilo dne 8. septembra 1883 na starem šolskem trgu. K obilnej vdeležbi vabi prijateljsko. Predsedništvo.

Miklošičeva slavnost v Ljutomeru v nedeljo je bila velikanska. Popis prinesemo prihodnjič.

Policijsko. Straža so zaprele zadnje dni nič manj nego 8 tatov in sleparjev in tudi dva mladeniča, ki sta pre-

tepala nesrečnega sodelalca »Tagblatt«, Brehmerja, eden obeh je sin slovenskih starišev, ki še niti ne znajo dobro laško. — Nasledki sisteme!

Rojanski rodoljubi napravijo v soboto besedo z igro in petjem v gostilni pri Boile-tu nad Rojanom.

Gosp. članom naznanja podpisani, da priredi društvo v soboto popoldne izlet v Bazonico, kder priredijo ondošnji rodoljubi veselico. Zbirališče pri Judtman-u, via Coroneo št. 23, ob 2. uri, odhod točno ob polu treh. Priti je v popolnej sokolskej opravi. K obilnej vdeležbi vabi ODBOR.

Nesreča. Na Dunaji je vstal 2. t. m. ob dveh popoldne velik požar v velikih drvarnicah na Rossau-rlände. Silna vročina in vihar sta vspešno gašenje zadrževala. Več sosodnih hiš se je užgalo. Vsi dunajski gasniki so bi na mestu, a gašenje je bilo težko zaradi silne vročine, katero je širil velikanski plamen. 200 ženijskih vojakov je podrlo blizo stoječe nevarne stavbe. Ponoči ob 10. uri so ogenj omejili, da ni več dalje segel. Škoda znaša več milijonov gld.

Na železnizniški postaji v Steglion blizu Berolina je v nedeljo zvečer ob 10. uri iz Berolina pridrdrajoči brzovozni vlak zavozil mej množico ljudstva, ki se je hotela vrniti v vlakom v Berolin; usmrtil je 18 moš. 17 žen in 4 otroke, pet osov pa je hudo poškodoval. Ni še znano, kedo je zakrivil to grozno nesrečo.

O groznih viharjih se poroča iz Amerike. Morje je ob bregovih neizrečeno narastlo ter divje valove podilo daleč v deželo in silno škodo provzročilo.

Grozni potres. Iz Batajije se poroča o groznem potresu na otoku Krakotoa, mnogo groznejšem, nego je bil na otoku Isehiji. Napravilo se je tam 16 ogojemetnih gor; iz vulkana Sengspan se je napravilo pet vulkanov. Nadloga je neizumerna, polja je pokrila lava, da živina brez krme cepa; nad trideset tisoč ljudi je potres usmrtil.

Pri srečkanji 70 lozov mestnega Ljubljanskega posojila. ki se je po načrtu vršilo v 2. dan septembra 1883., so bile vzdignene:

Štev. 18.554 z dobitko 15.000 gld.	
» 17.380 » » 2.000 »	
» 16.681 » » 600 »	
» 35.769 » » 600 »	
» 67.317 » » 600 »	
Št. 1.069, 1.898, 2.015, 3.374, 5.265, 8.975, 8.927, 9.863, 11.208, 12.517, 13.348, 14.101, 19.408, 22.351, 22.669, 23.032, 23.461, 23.919, 24.392, 24.761, 24.980, 25.628, 29.017, 29.733, 32.615, 34.771, 35.550, 35.858, 35.878, 37.233, 38.702, 40.982, 41.966, 43.639, 44.306, 45.027, 48.094, 51.415, 52.092, 52.854, 55.248, 55.259, 56.232, 56.309, 57.163, 57.587, 58.573, 63.298, 64.048, 65.741, 66.447, 67.302, 68.769, 69.144, 69.728, 70.406, 70.565, 70.596, 71.410, 72.117, 72.364, 73.345, 73.819, 74.257, 74.762 vsaka z dobitko 30 gld.	

Žrebanje državnega posojila od l. 1864 izžrebane so bile:
Serija 1338 št. 60 glavni dobitek » 2655 » 61 dobi gld. 20.000 » 1338 » 17 » » 15.000 » 431 » 1 » » 10.000
Nadalje serije: 118, 324, 336, 2008, 2075, 2160, 2267, 2472, 3338, 3586, in 3687.

Tržno poročilo.
Kava — vedno v najboljšem obrajtu. Prodalo se je te dni 2000 vreč Rio boljše vrste po 50 gld.
Sladkor — cene slabše. Kupi se dnes I. Centrifugal Pilé po gld. 29 1/2.
Sadje in olje — brez sprememb.
Petrolje — jako trdne cene, in terjajo lmetriki uže čez gld. 10 1/2.
Žito — v slabem obrajtu, cene padaj..

Borsno poročilo.
Borsa mlahova, vsled bojazni pred političnimi zmešnjavami; kurzi papi rjev se pomikajo nazaj.

Dunajska bursa
1 dne 4. septembra.
Enotni drž. dolg v bankovnih 78 gld. 25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 78 » 80 »
Zlata renta 99 » 45 »
5% avst. renta 93 » 20 »
Delnice narodne banke 836 » — »
Kreditne delnice 292 » — »
London 10 lir sterlin 119 » 85 »
Napoleon 9 » 50 »
C. kr. cekini 5 » 66 »

Poslano.
Opozarja se na današnji inserat gospoda Filipa Fromm-a.

V saboto 1. septembra odprem krčmo »PRI SLONU«, Via Torrente, nasproti gledišča Armonia in se priporočam našim Slovanom, da me pridno obiskuj-jo; postregel jim bom z dobrim istrskim vinom, teranom in drugimi bažami, pa z dobrimi jedili, vse po prav nizkej ceni.
2—2 Franc Rolle.

Štev. 50.
Razglas.
Podpisani cestni odbor daje mitnico, postavljeno ob skladovej cesti Skofje-Lokev-Bazonica po javnej dražbi, katera bude v 10. dan septembra meseca t. l. v Lokvi (Corgnale), v najem od 16. septembra 1883 do 30. junija 1885.
Klicna cena je 800 gld. za eno leto. Dražbeni pogoji ogledajo se lahko pri podpisnem cestnem odborn.
Cestni odbor Sežanski dne 21. avgusta 1883
3—2 Načelnik.

Nad kavarno »all' antica Torre« v II. nadstropju hiše št. 27 v ulici Riborgo. vhod natančno nasproti loterije, se je odprla dne 6. t. m.
NOVA BANKA,
pravilno dovoljena po visokej namestnji z odlokom št. 18401 in po slavnem mestnem magistratu z odlokom št. 3550, in sicer bude ta zavod dajati posojila na vsakovrstne javne vrednostne listine in na listke od tržaške zastavnice (Monte di pietà).
Da bude slav. občinstvo vedno točno postreženo, bude omenjena banka vsak dan neprenehoma odprta od 8. ure zjutraj pa do 8. ure zvečer.
8—8

Naznanilo.
Ponizno podpisani si jemlje čast javiti slavnemu p. n. naslovljenemu občinstvu, da bude s 1. septembrom odprl novo pekarno na kolodvorskem trgu (Piazza della Stazione) tik Kalistrove hiše, kder se bude delat kruh vsih baž po dunajskej šegi, svež vsako uro dneva. Naznanja tudi, da bude držl različne pijače za hlajenje, potem razne likerje, desertna vina, in pivo v boteljah iz imenitnih pivovarn Plano, Steinfeld in Budwels. Priporoča se tudi za pekarijska dela vsake vrste zasebnikov, katera bude izvrševal z vso natanjnostjo in hitrostjo.
3—2 Anton Schurk.

Zaloga
šolskih knjig, pisank, tiskovin za čast. duhovščino in sl. urade, pisarniške oprave, cementa Portland, barv, izdelkov tukajšne c. kr. pr. prejnice in barvarije, kermenskega in vinskega prahu in raznega družega blaga v prodajalnici
Angela Casagrande v Ajdovščini. 3—3

LA FILIALE della BANCA UNION TRIESTE
s' occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.
a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbuondando l'interesse annuo per Banconote
3/4 % con preavviso di 5 giorni 4 » » » » 12 »
4/4 » a sei mesi fisso per Napoleoni
3/4 % con preavviso di 20 giorni 3 1/2 » » » » 40 »
3/4 » » » » » 3 mesi 4 » » » » 6 »
Godranno dell'interesse aumentato le lettere in circolazione con 5 giorni di preavviso dal 6 novembre a. c. quelle con 15 giorni dal 13 gennaio e quelle con 24 giorni dal 25 novembre a. c.
IN BANCO GIRO
abbuondando il 3% interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a fiorini 20.000 a vista verso cheque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa — Conferma dei versamenti in apposito libretto.
Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.
Assume per propri correntisti l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegni per queste ultime piazze ed accorda loro le facilità di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.
b) S'incassa dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso 1/2% di provvigione.
c) accorda ai suoi committenti la facilità di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza. 42
La Filiale della Banca Union (Sezione Merci) s'incassa dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants.

Gostilna „Alla Vittoria“
Via Arcata št. 8.
Marčino pivo iz znamenite pivovarne Švehatske po soldov 7 čaša. — Steklenice po soldov 18.
Vino istrijsko po soldov 36; belo po soldov 40; črni teranec po soldov 44 liter.
Miš-maš po soldov 8 čaša.
Kosilo po soldov 20. — Kuhinja izvrstna. Gospodje gosti so oprošteni daril strežaju.
2-2 Gostilničar Luigi Ukmar.

Cudovite kapljice Sv. Antona Padovanskega.
T. praposte in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaze njitova čudovitost. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prečenejo prav vmlau najtrudovratnije zelončne bozosti. Prav izvrstno vstrežajo z ver zemorjoda, prvi boleznim na jetrih in na vraniel, proti črevnim boleznim in proti glistam. Pri ženskih mesečnih nadvostih, zoper bel tok, božjast, zoper scropok ter čitajo pokvarjene kri. One ne preganjajo vna, a raznim bolim, an pak nage obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 10-4
Prodajejo se v vseh glavni lekarnicah na avstrijski narobno in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofletti v Gorici, v Trstu v lekarnici C. Zanetti i G. B. Rossi in G. H. Foraboschi. Ena steklenica stane 30 novcev.
Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavolj želje po dobitku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Le jedenkrat
podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsako izvrstno uro.
Fromm Dunaj.
Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delalcev izselilo, tako da je obstanek tovarnjakom dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zvane Washingtonske žepne ure so najboljšee ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirane in giljoširane ter so amerikanskega sistema.
Vse ure so natanko repasirane ter garantujemo za vsako uro pet let.
V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzamemo s tem dolžnost javno, da vsako nepristaječo uro nazaj vzamemo in z druge zamenjamo.
1000 komadov remontoir žepnih ur, kartere se pri kozici navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom. Izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, z verižico, medalijonom itd., preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10 20.
1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od srebrnega niklja, tolokih na 15 rubinih, z emailiranimi kaza'i, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno na sekunde repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj le gl. 7-25.
1000 komadov ur na valje (cylinder-ur) v giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medalijonom, in baržunastim etuijem preje gl. 15, zdaj le gl. 5-60.
1000 komadov ur na sidro (ankeruhr) od pravega 13 lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 16 rubinih, razen tega tudi električnim potem pozlačene, fino regulirane. Vsaka taka ura stala je preje gld. 27, zdaj pa samo gl. 11.40. 650 komadov ur za dame od pravega 18 lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 8 rubinih, elegantno in najfineje pozlačene, pridjana je tudi benecijska vratna verižica; preje je stal jeden komad gld. 28 zdaj pa samp gl. 15. 1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13 lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenutke repasirane, s kolešjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri dá se zastojni tudi jedna urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.
1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.
1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode all' gopé, preje gl. 100 zdaj gl. 40.
650 komadov ur za stene v finem email okviru in z bilom, repasirane; preje komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.
650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalnej mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.
Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.
Naslov:
Uhren-Ausverkauf
der 12-9
Uhrenfabrik FROMM,
Wien, Obere Donaustrasse 107.